Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

6 октябрь, жума, 1995 йил
Сотувда эркин нархда. № 193 (1195)

АНДИЖОНЛИК ЗАРШУНОСЛАР МАРРАГА ЕТДИ!

АНДИЖОН ВИЛОЯТИ ПАХТАКОРЛАРИГА

Қадрли дўстлар!

Сизларни мамлакатда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш давлат режасини бажарганингиз билан чин қалбимдан табриклайман!

Она-Ватанимизнинг улкан хирмонига 310 минг тонна «оқ олтин» топшириб, муносиб ҳисса қўшган андижонликларнинг бу катта меҳнат зафари мавсум бошидан буён илғорлар сафига ўтиб, ўз иродаси, ўз иймонига ишониб, сидқидилдан қилинган ҳалол меҳнат натижасидир.

Бу ғалаба, авваламбор, миришкор, қадоқ қўлли, лафзи ҳалол деҳқонлар, ишнинг негизини биладиган бригада бошлиқлари, тажрибали хўжалик етакчиларининг баҳамжиҳат амалга оширган ишлари, туман ва вилоят раҳбарларининг ташкилотчилиги самарасидир.

Бундай ғалабага етиш учун ғайрат-шижоат, мардлик, ваъдага вафо сингари эзгу фазилатлар талаб этилади. Бу фазилатлар бизнинг заҳматкаш халқимизга хос азалий хусусиятлардир. Қадимий Андижон элининг уста пахтакорлари бу мавсумда ана шу олижаноб хусусиятларни яна бир бор ёрқин намойиш этдилар.

Сизларнинг бу ғалабангиз барчани қувонтиради, белгиланган режаларимизни адо этишда ишонч ва қанот бағишлайди.

Мана шундай ютуқлар давлатимизнинг мустақиллигини мустаҳкамлашга, унинг қудратини юксалтиришга бебаҳо ҳисса қўшади. Мана шундай меҳнат ғалабаларимиз бизни кўзлаган улуғ мақсадларимизга етказади.

Бугунги қувончли кунда сизларни эришган улкан зафарингиз билан яна бир карра муборакбод этаман!

Қўлингиз дард кўрмасин, ҳорманг-толманг, азиз пахтакорлар! Қалбингиз доимо хурсандчиликка тўлсин, бахту саодат, омад сизларга ҳамиша ёр бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом КАРИМОВ.

КАРВОНБОШИЛИКНИНГ СИРИ ОМИЛКОРЛИКДА

— дейишмокда давлатга пахта сотиш режасини республикада биринчи бўлиб уддалаган андижонлик деҳқонлар

Андижон вилояти пахтакорлари бу йил мамлакатимиз мустақиллигини янада мустаҳкамлаш йўлида астойдил меҳнат қилиб, республикада биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш режасини бажарди. Давлатга 310 минг тонна юқори сифатли хомашё етказиб берилди. Ҳосилдорлик гектар ҳисобига ўртача 28,2 центнерни ташкил этди.

Пахта эл-юрт бойлиги, халқимиз фаровонлиги манбаи эканини чин дилдан ҳис этган андижонликлар давлатга яна 30 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиш иштиёқида ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

ПАЙКАЛЛАРДА лўппи-лўппи бўлиб очилаётган чаноқларда йил — ўн икки ой тер тўккан пахтакорларнинг машаққати, заҳмати акси бор. Шу боисдир, ҳосилга тўла майдонлар оқ либосга бурканганда, деҳқон юзига табассум югуради.

БУ ЙИЛ андижонликлар учун баракали келди. Улар поёни уфққа туташ далаларда ҳар йилгидан-да, мўл ҳосил яратдилар.

— Пахтамизнинг шунисига борман-да, — дейди Андижон туманидаги Бултурбой Омонов номли жамоа хўжалигининг раиси Муҳаммаджон Хамроқулов қувонч билан. — Кечагина пахтаси териб олинган пайкалларни оралисангиз яна оппоқ. Билиб қилинган меҳнатнинг самараси бу.

Дарвоқе, андижонликлар пахта етиштиришда бу йил ўзига хос тажриба яратдилар. Ҳали кузнинг биринчи ойи тугамаёқ мамлакатда карвонбоши бўлиб, аввалига Асака, Марҳамат, Избоскан, Андижон туманлари пахтакорлари довон ошишди. Яна шуниси борки, кўп хўжаликлар 40-45 центнердан хирмон кўтарган бўлса-да, қайсидир хўжаликларда ҳали пахтанинг биринчи теримига қўл урилгани йўқ...

Деҳқоннинг миришкори, узоқни кўра биладигани нав танлайди. Андижонликлар ҳам шундай йўл тутишди. Асосий майдонларга «Фарғона-3», «Наманган-77», «Қирғиз-3» нав чигитлар қадалди. Шуниси муҳимки, улар экиш мавсумини ғоят уюшқоқлик билан қисқа муддатда тугалладилар. Бошқачароқ қилиб айтганда, табиатнинг баҳорги инжиқликларидан чўчимай, чигитни барвақт экдилар. Энг муҳими эса ерлар ўз эгаларига бериб қўйилди. Аввалгидек, турли хил кўрсатма, буйруқ беришдан воз кечилди.

— Экинга қачон ишлов бериш, қандай парвариш қилишни деҳқоннинг ўзи яхши билади, — дейди вилоят ҳокимининг ўринбосари Исматилла Қобулов, — уни ўз ҳолига қўйиш керак. Шунда жон куйдириб ишлайди.

Башорат қилиш қийин. Лекин август ойидаёқ жуда кўп миришкорлар 40-45 центнерни кўзлай бошлагандилар. Избоскан туманидаги Абдулбоқи Патаев, Қодиржон Зулфиқоров, Андижон туманидаги Юнусжон Болтабоев, Олтинкўл туманидаги Асалхон Расулова, Асака туманидаги Аҳмаджон Калонбоев сингари бригада етакчилари билан суҳбатлашганимизда, уларнинг ўз сўзида собитлиги, ваъдаларининг устидан чиқа олишларига амин бўлгандик. Ғалвир сувдан кўтарилаётганда деҳқон узоқни кўзламаса, дадил гап айтмаслиги аён бўлди.

Очиғини айтиш керак, аввалги йиллардагидек ҳосилни йиғиштириб олиш учун ҳайбаракаллачилик қилингани йўқ. Хеч ким қийин-қистов билан теримга жалб ҳам қилинмади. Кўп хўжаликлар ҳашарчиларнинг кўмагига умид боғламади.

Боиси — терилган пахтага тўланаётган иш ҳақи пахтакорларни янада самарали ишлашга ундамоқда. Шу ўринда республика Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йилги пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиш, ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олиш ҳақидаги қарорини қайд этиб ўтиш лозим. Вилоят, туман ҳокимликлари шу қарордан келиб чиқиб иш тутдилар. Қолаверса, жойлардаги мутасаддилар терим илғорларини рағбатлантириш имкониятларини қидириб топдилар. Вилоят ҳокимлиги энг юқори ҳосилдорликка эришган хўжалик ҳамда туман ҳокимликларига енгил машина ваъда қилди. Ўз навбатида пешқадамликни қўлга киритган бригада, жамоа хўжаликларига туман ҳокимликлари гилам, от, қўчқор каби совғалар ташкил этди. Беш кунлик терим илғорлари ҳам қимматбаҳо совғалар, пул мукофотлари билан рағбатлантириб борилди. Натижа ёмон бўлмади. Хўжаликларда кўп минг килограммчилар баҳси авж олди. Асакалик Мавлуда Носирова, Насиба Шокирова, избосканлик Сорахон Абдураҳимова, Энашхон Балалова, Булоқбошидан Хурматой Баротова, Мўътабархон Қўчқорова каби теримчилар 6-8 тоннадан пахта тердилар. Бу 7-9 минг сўмдан нақд пулга эга бўлинди, дегани.

Андижонда бу йил қўл теримига асосий эътибор қаратилди. Боиси — тола сифатли, пахта чанг-ғуборсиз, тоза териб олинади. Ва яна ривожланаётган кўсаклар ҳам тўлиқ ҳосил беради. Ишчи кучи кўплиги ҳам қўл келди. Натижада жуда кўп бригада, ширкатларда дастлабки теримдаёқ 28-30 центнердан ҳосил кўтарилди. Марҳамат туманидаги Охунбобоев, Булоқбошидаги Ойбек номли, Асакадаги «Навбаҳор», «Наврўз», Андижон туманидаги А. Исмоилов номли, Избоскандаги «Шарқ юлдузи» жамоа хўжаликларининг етакчи бригадалари ана шундай кўрсаткичга эришдилар. Ҳозир эса улар режани 130 фоиз уддалаб қўйишди.

Аввалдан-да машина терими деҳқоннинг қаноти бўлиб келган. Андижонликлар мавжуд техникаларни йиғим-теримга созлаган ҳолда сафарбар эта билишди. Пайкалларда 500 дан зиёд

«зангори кема» самарали ишлаганлиги бежиз эмас. Айниқса, Пахтаобод туманидаги «Маданият» агрофирмасининг Хабибахон Умарова бошлиқ бригадасида техникадан унумли фойдаланишнинг гувоҳи бўлдик. Бу ерда дастлабки теримдаёқ машиналар кучи билан 30 центнердан ҳосил олинди. Ишонмаслигингиз мумкин, аммо бор гап. Ахир пахтанинг 70-80 фоизи очилганда теримга тушилса, шундай натижа беради-да. Пахтаободлик механизатор Ёқубжон Исоқов, избосканлик Ғуломжон Нурматов, Абдурашид Мамадалиев, бўзлик Маъмуржон Ашуров, Муҳаммаджон Рўзиев, асакалик Хусанбой Хожиев каби терим илғорлари ҳозиргача 70-80 тонналадан пахта тердилар.

Андижонлик пахта усталари ўз тажрибаларида яна бир имкониятни синаб кўришди. Улар ғалладан бўшаган экин майдонларига пахта экдилар. Тўғри, июнь ойида қадалган чигитнинг ҳосил беришига кимлардир иккиланди. Аммо ҳамма нарса деҳқон маҳоратига боғлиқ экан. Хозир Избоскан, Асака, Андижон, Балиқчи каби бир қанча туманларда иккинчи ҳосилдан 15-20 центнердан хомашё кўзлаб турилибди.

Андижонликлар йиғим-теримни ғайрат билан давом эттиришмоқда. Пахтакорлар руҳи тетик, кайфияти кўтаринки. Уларнинг бозорга чопиб юрмасликлари учун далада савдо уюштирилмоқда, маданий дам олишлари учун концертлар, кўнгилочар томошалар ташкил этилаётир. Буларнинг ҳаммаси меҳнаткашларни самарали ишлашга ундамоқда. Карвонбошилар гап эришилган ютуқда эмас, далалаги ҳосилнинг сўнгги чаноқларигача териб олишда, деб билмоқдалар. Ахир ҳосил мўл бўлса ғазна бойийди, дастурхон тўкин бўлади-да.

Ф. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Суратларда: (юқорида) Марҳамат туманидаги Т. Мирзаев номли жамоа хўжалигининг бригада бошлиғи М. Абдураимов, механизаторлар Ж. Турсунов ва М. Турдиевлар пахтазорда;

Избоскан туманидаги Бобур номли жамоа хўжалиги теримчиси М. Машрапова; «Шарқ юлдузи» жамоа хўжалагининг илғор бригадири Қ. Зубқоров; Пахтаобод туманидаги «Маданият» давлат хўжалаги теримчиси О. Рахмонова.

Ш. БОТИРОВ, А. УСМОНОВ ва С. ДЕҲҚОНОВ олган суратлар.

ДИПЛОМАТИЯ МУНОСАБАТЛАРИ ЎРНАТИЛДИ

2 октябрь куни мамлакатимизнинг Россия Федерациясидаги элчихонасида Ўзбекистон Республикаси билан Озарбайжон Республикаси ўртасида дипломатия муносабати ўрнатилгани ҳақидаги протоколни имзолаш маросими бўлиб ўтди. Протоколни Ўзбекистон Республикасининг Россия Федерациясидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Ш. Шохалилов ва Озарбайжон Республикасининг Россия Федерациясидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Р. Ризаев имзоладилар. Қарийб бир ой муқаддам элчихонамиз биносида Ўзбекистон Республикаси билан Камбоджа Қироллиги ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилгани тўғрисидаги протокол имзоланган эди. Шундай қилиб, мамлакатимиз билан дипломатия муносабатлари ўрнатаётган давлатлар сони тобора ортиб бормоқда.

Маросимда Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири ўринбосари Ш. Шоисломов иштирок этди.

(ЎзА).

РЕЖА УДДАЛАНДИ, ТЕРИМ ДАВОМ ЭТАЯПТИ

ХОНҚА тумани деҳқонлари давлатга пахта сотиш бўйича шартномавий режани Хоразм вилоятида биринчи бўлиб бажардилар. Тайёрлов пунктларига 32,3 минг тонна саноат хомашёси етказиб берилди. 11,300 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан хирмон кўтарилди. Янги ҳосилнинг 90 фоиздан зиёди юқори навларга қабул қилиниб, ҳозирнинг ўзидаёқ 350 миллион сўмдан зиёд даромад кўрилди. Мавсум охиригача бу кўрсаткичнинг 1 миллиард сўмга етиши кўзда тутилаяпти.

Туман пахтакорларининг меҳнат ютуғига ҳосилдорликни ҳозирнинг ўзидаёқ гектар бошига 32-34 центнерга етказган «Ғалаба», «Олтин соҳил», «Янги ҳаёт», «Хоразм», Охунбобоев номли, Ал-Хоразмий номли, «Дўстлик» жамоа хўжаликлари пахтакорлари, айниқса, катта улуш қўшдилар.

Туман пахтакорлари уйган ҳосилнинг 2 минг тоннаси ҳозирдаёқ қайта ишланиб, хорижга жўнатилди.

Туманда йиғим-терим жадал олиб борилмоқда. Пахтакорлар ялпи хирмон салмоғини 40 минг тоннага, ҳосилдорликни эса 35 центнерга етказиш учун астойдил меҳнат қилаяптилар.

А. СОБИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ОРОЛ СУВ ЭМАС, ГАЗ БЕРАДИ

Орол денгизининг куни кеча кўм-кўк сув мавж уриб турган жойида Урга газ-конденсат конининг биринчи навбати қурилиб, фойдаланишга топширилди.

«Жанубгазқурилиш» трестининг бунёдкорлари бу ерда йилига 1,2 миллиард куб метр газни тозалаб бериш қувватига эга бўлган мажмуа қурилишини шу йилнинг май ойида бошлаган эдилар. Қурилишда белгиланган меъёрлар бўйича мазкур объект 1,5 йилда битказилиши лозим эди. Лекин, «Жанубгазқурилиш» ва «Урганчтрансгаз» қурувчилари ишни жадал суръатларда олиб боришга муваффақ бўлдилар. Мана, иситиш мавсуми арафасида халқ хўжалигида муҳим аҳамиятга эга бўлган яна бир корхона ишлай бошлади.

Ҳозирча бу ерда кунига 2 миллион куб метр газ истеъмолчиларга жўнатилмоқда. Келгуси йилнинг июнь ойида бу кўрсаткич 5 миллион куб метрни ташкил этади.

Мутахассисларнинг фикрича, Мўйноқ ва Урга оралиғида жуда катта газ заҳиралари бўлиб, яқин келажакда Қорақалпоғистон нафақат ўзини табиий газ билан таъминлаб қолмасдан, балки бу қимматбаҳо ёқилғини узоқ-яқин мамлакатларга экспорт қилишнинг ҳам катта имкониятларига эгадир.

Ҳайитбой АБДУСОДИҚ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Бироргаям танқид натижасиз қолмайди

«БОЛАЛАРНИ БОҒЧАГА ОЛИБ БОРИШГА ЮРАГИМИЗ БЕЗИЛЛАЙДИ»

(«Халқ сўзи», 1995 йил 19 сентябрь)

ЖАРИМА СОЛИНДИ, ОГОҲЛАНТИРИЛДИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЧКИ ИШЛАР БОШ БОШҚАРМАСИ БОШЛИҒИ Э. НОРЙИГИТОВДАН ЖАВОБ ОЛДИК:

«Халқ сўзи» газетасида «Болаларни боғчага олиб боришга юрагимиз безиллайди» сарлавҳали мақола чоп этилган куниёқ Тошкент шаҳар ИИББ ва А. Икромов тумани Давлат солиқ инспекцияси ходимлари биргаликда мақолада қайд этилган А. Икромов туманидаги «Гулистон» 3-тор кўчасида бўлдилар. Натижада рухсат этилмаган жойда савдо-сотиқ билан шуғулланаётган 5 нафар фуқаро аниқланди.

Булар 35-уйда яшовчи Ф. Назиров, 13-уйда яшовчи А. Мақсудалиев, 41-уйда яшовчи Н.Пўлатов, 44-уйда яшовчи Р.Абдуллаев ва Чилонзор туманининг 20-мавзесида жойлашган «Улуғбек» фирмасининг сотувчиси Б.Фаттоховлардир.

Юқорида кўрсатиб ўтилган фуқароларга нисбатан Ўзбекистон Республикаси Маъмурий ҳуқуқбузарлик мажмуасининг 176-моддасига биноан керакли ҳужжатлар йиғилиб, ҳар бирларига 350 сўмдан 750 сўмгача жарималар солинди ҳамда улар бундан кейин белгиланмаган жойларда савдо-сотиқ билан шуғулланмасликлари тўғрисида расмий огоҳлантирилдилар.

ИФТИХОР

Қачонки, Андижон номини тилга олар эканмиз, беихтиёр «Бобур» сўзи ҳам ёдга келади.
Зеро улуғ бобомизнинг ўзи бу ҳақда:
«Не ерда бўлсанг, эй гул, андадур чун жони Бобурнинг,
Ғарибингга тараҳҳум айлагилким, Андижонийдур», — деган ҳароратли байтни бежиз битмаган.

Заҳириддин Муҳаммад Бобур тарихимизнинг энг мураккаб, энг драматик сиймоларидан биридир.

У нисбатан қисқа умр кўрди — бор-йўғи қирқ етти йил ҳаёт кечирди. Лекин шу қисқа умри мобайнида у жаҳон тарихидан муносиб ўрин олишга улгурди.

Ҳали мурғак гўдак экан, отабоболари уни суюб-эркалаб, яхши ниятлар билан «Бобур — йўлбарс» дея атадилар. Ва эзгу дуои хайрнинг нафаси кетиб, темурийлар салтанатининг навқирон ҳукмдори исми жисмига монанд йўсинда вояга етди ва умрининг сўнггига қадар йўлбарс шиддати, йўлбарс шижоати уни тарк этмади.

У фазилат бобида камлиги йўқ инсон бўлиб камол топди. У ўзининг олмос истеъдодини синаб кўрмаган инсоний фаолият соҳаси жуда кам топилади.

Аслида, унинг умр йўли бошдан-оёқ тақдир имтиҳонларидан иборат эди, десак, янглиш бўлмас.

Ҳаётлик чоғида чархнинг жабру жафосини ҳадсиз даражада тортган бу зоти бузург вафотидан кейин ҳам узоқ йиллар тақдирнинг машаққатли синовларига дуч келаверди.

Бу зот фавқулодда нодир салоҳияти, беқиёс инсоний заковати билан ҳақли равишда жаҳон аҳлининг ҳайрат ва эҳтиромига мушарраф бўлди. Айни фазилатлари билан у миллатимизни, халқимизни бутун оламга танитди. Ва шу тариқа у миллатимизнинг, халқимизнинг ифтихорига айланди.

Шу боис ҳам ўлкамизни қарамлик чангалига солган мустамлакачилар, энг аввало, бизни ана шундай маънавий таянчларимиздан жудо қилишга уриндилар. Шунинг учун ҳам шўро шоҳлари мудом Бобур Мирзога қарши уруш олиб бордилар. Уларнинг маккор сиёсати туфайли маърифатли дунёда эъзоз топган шоҳ — шоирнинг табаррук номи унинг она ватанида турли хил тазйиқларга, таъқиб ва таҳқирларга дучор этилди. Бу қисмат социалистик мафкура исканжасида туриб Бобур хусусида ҳақ гапни айтишга интилган бобуршунос олим ва адибларни ҳам четлаб ўтмади.

Далил излаб узоққа боришнинг ҳожати йўқ: бундан ўн икки йил муқаддам, 1983 йили ЮНЕСКО қарорига биноан жаҳон цивилизацияси ривожига бебаҳо ҳисса қўшган улуғ аллома ва шоир Бобурнинг 500 йиллик юбилейи халқаро миқёсда кенг нишонланди. 1984 йили бўлиб ўтган Ўзбекистон Коммунистик партиясининг машъум пленумида эса буюк Бобур Мирзо шаънига бўҳтон чапланиб, бадном қилинди...

Аммо мустабид тузум ҳукмдорлари бир нарсада янглишдилар: халқнинг юрагидан жой олган тушунча ва сиймоларни зўрлик билан юлиб ташлаб бўлмас экан. Бинобарин, мустамлака сардорлари Бобур Мирзони эл-улус ёдидан ўчирмоқ учун қанчалик тиришсалар, у халқ қалбига шунчалар чуқурроқ ўрнашаверди.

Тарихнинг ҳукмига тараф йўқ: истиқлол шарофати билан Бобур Мирзо она диёрига бутунлай қайтиб келди, чин маънода ўз шаън-шавкати, қудратига монанд иззат-икром ва ардоқ топди.

1993 йили мамлакатимизда бу беназир зотнинг 510 йиллик таваллуд тўйи зўр тантана билан нишонланди. Ўзбекистон ҳукуматининг махсус қарори билан ўтказилган бу улкан байрам юртимизда Бобур шахсига нисбатан тарихий адолатнинг қарор топганига яққол далил бўлди.

Муҳтарам шоиримиз Абдулла Ориф лутф этганидай, Амир Темур, Мирзо Бобур сингари зоти шарифларнинг қадр-қимматига етиш, уларнинг иззат-икромини жойига қўйиш — айни шу шахслар каби азму қарорли, юксак маърифат ва шижоат эгаси бўлган давлат арбобининггина қўлидан келар эди.

Бугун бу ҳақиқатга жумлаи жаҳон шоҳид бўлиб турибди.

Бугун саргашта жаҳонгирнинг ота юрти — қадим Андижон улуғ фарзанди Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг муборак номи билан янада шарафланиб, янада яшариб бормоқда.

Агар шу кунларда йўлингиз тушиб Андижон томонларга бориб қолсангиз, мезбонлар сизни албатта шаҳарнинг шундоқ биқинидаги Боғишамол мавзеига — Бобур номи билан аталгувчи сўлим боққа ифтихор билан бошлаб борадилар.

Саҳни уч юз гектардан зиёд майдонни эгаллаган бу маданият ва истироҳат боғи, аввало, Бобур Мирзонинг ўлмас даҳосига ғоят муносиб ва мутаносиблиги билан эътиборга моликдир.

Маълумки, Бобур нафақат

Бобур Мирзонинг рамзий қабр-мақбарасини тавоф қилгани дунёнинг тўрт томонидан зиёратчилар келиб туради.

шоҳ ва шоир, айни вақтда буюк боғбон ҳам эди. Темурийлар салтанатининг шонли намояндаси сифатида Бобур Мирзо ўз сулоласининг ибратли ишларини ҳар соҳада изчиллик билан давом эттирди. Унинг қаламравида бўлган ҳудудларда шуҳрати етти иқлимни тутган гўзал ва муаззам боғу роғлар кўплаб бунёд қилинган. Ва бу анъана бобурийлар сулоласи вакиллари томонидан мунтазам равишда ривож ва равнақ топа борган. Андижондан Аграга қадар, Балхдан Банголага қадар эринмай кезиб чиқсангиз, ҳар қадамда шавкатли бобурий аждодларимиз томонидан барпо этилган улуғвор обидалар, бетакрор боғу бўстонларни кўриб, чексиз ҳавас ва ҳайрат оғушида қоласиз. Уларнинг юксак тафаккурига, нозик дид ва нафосатларига, завқ ва маҳоратларига тасаннолар айтасиз. Чиндан ҳам яхшидан боғ қолишига ишонч ҳосил қиласиз.

Энг муҳими, ана шундай эзгу ишлар бугун ҳам боғпараст халқимиз томонидан давом эттирилмоқда. Файзу барака билан тўлиб, салобатли бир шукуҳ билан шовуллаб ётган Бобур боғидан бир зум бўлсин зиёратчиларнинг қадами узилмайди.

Боғ бундан икки йил муқаддам — шоир таваллудининг 510 йиллиги тантаналари кунида очилган эди. Уни бино этишда бутун Ўзбекистон аҳли иштирок этди. Юртимизнинг қўли гул усталари, монийсифат рассому ҳайкалтарошлари, соҳибкор боғбонлари, моҳир меъморлари сидқидилдан, савоб истаб меҳнат қилдилар.

Бугун бу ердаги ҳар бир дарахт, ҳар бир иморат бобурийлар тарихи ва маданиятидан унсиз ҳикоятлар сўйлаб туради. Арк дарвозасидан кираверишда жойлашган, нозик меъморий услуби билан кўзни қувонтиргувчи мўъжазгина кошоналардан бирининг номи «Ҳумоюн» бўлса, иккинчисига «Кўҳинур» деб ном берилган.

Муҳташам боғнинг тўрида эса Бобур Мирзонинг улуғвор ва ўйчан ҳайкали қад ростлаган. Бу юксак адир бағридан бутун Андижон кафтдагидек кўриниб туради. Гўёки, армонли шоир она юртига соғинч ва меҳр ила боқиб тургандек...

Мармар пиллапоялардан янада юқорироқ кўтарилсангиз, ҳазрати Сулаймон тоғидан уфуриб турган ҳаётбахш шабада вужудингизга қувват ва ором бағишлайди. Боғ марказидаги бу улуғвор иншоотда «Бобур ва жаҳон маданияти» деб аталган музей жойлашган. Музейда ҳали жиҳозлар нисбатан озроқ бўлса-да, улар ўзининг нодирлиги билан диққатга сазовор.

Андижонда уч йилдан буён Бобур номидаги Халқаро жамғарма ва унинг илмий экспедицияси изчил фаолият кўрсатиб келмоқда. Жамғарма раиси, табиатшунос олим Зокиржон Машрабов бошчилигида экспедиция аъзолари дунёнинг жуда кўп мамлакатларидан бобурийлар сулоласининг тарихий меросини излаб топиш, уни ҳар томонлама ўрганиш билан шуғулланмоқдалар. Музейдан ўрин олган аксарият экспонатлар экспедициянинг саъй-ҳаракати билан Покистон, Ҳиндистон, Афғонистон, Буюк Британия, Эрон, Туркия сингари мамлакатлардан келтирилган ноёб китоблар, альбом ва расмлар, қадимий қўлёзмаларнинг нусхаларидан иборат бўлиб, катта илмий қимматга эгадир.

Музей деворларига ишланган сатҳий сувратлар Бобур Мирзонинг суронларда кечган ҳаёти ҳақида ҳикоя қилади.

Музейнинг юқори томонида эса улуғ юртдошимизнинг рамзий қабр-мақбараси тикланган. Қабр-мақбара Бобурнинг Кобулдаги мангу оромгоҳидан андоза олиб барпо этилган. Кобулдаги ўша муборак марқад пойидан келтирилмиш бир кафт тупроқ рамзий қабрга қўйилган. Бу ерда Оллоҳнинг заҳматкаш бандаси Заҳириддин Муҳаммад ҳаққига Қуръон тиловати янграб туради.

Бобур боғи — фақатгина зиёратгоҳ бўлиб қолмасдан, файзиёб истироҳатгоҳ ҳамдир. Сабзавор баҳор фаслида, қайноқ ёзу салқин куз кунларида бу жойларда минглаб андижонликлар ва уларнинг меҳмонлари ҳордиқ чиқарадилар. Айниқса, ширин-шакар болажонлар «Бобур бобонинг боғи»ни севиб қолдилар. Бундаги турли отўйинлар, чархпалагу томошабоғлар, роҳатижон музқаймоқлар, осма симдордаги вагончаларда сайр қилишлар уларни оҳанрабодек ўзига тортади.

Дунёнинг тўрт томонидан бу манзилга Бобур Мирзо ихлосмандлари келиб турадилар. «Бобурнома»да таъриф этилган боғлар каби жаннатий маконга айланиб бораётган бу сокин гўшада, навқирон дарахтлар соясида ўлтириб, улар ҳаёт ва абадият ҳақида теран мушоҳадаларга ғарқ бўладилар.

Боғ мутасаддилари азиз меҳмонлар учун «Хотира китоби»ни тартиб берганлар. Юртимиз ва хорижий эллардан ҳазрати Бобур зиёратига келиб кетган атоқли давлат ва

жамоат арбоблари, илму фан, маданият ва ҳунар аҳлларининг изҳори дил сўзлари, таассуротлари дафтардан жой олган.

1994 йил кузида давлатимиз бошлиғи Бобур Мирзо зиёратига келди ва хотира дафтарининг илк саҳифасига қуйидаги сўзларни ёзиб қолдирди:

«Бобомиз Заҳириддин Муҳаммад Бобур номи билан ҳар қанча фахрлансак арзийди. Ўзбек халқининг довруғини дунёга таратган улуғ аждодларимиздан бири ўларок, ул зот бизни тарихимизни қадрлашга, келажакка буюк ишонч билан қарашга ўргатади.

Бобур Мирзо номи билан аталмиш Миллий боғнинг, шоир рамзий мақбараси ҳамда «Бобур ва жаҳон маданияти» музейининг барпо этилиши — халқимиз тарихида янги, озодлик замонига қадам қўйилганидан яхши бир муждадир.

Заҳириддин Муҳаммад Бобур каби мумтоз инсонларни дунёга берган халқ ҳеч қачон хор бўлмайди, муқаррар тарзда саодатга эришади.

Қадимий Андижон аҳлининг бу каби савобли ишлари кўпайсин ва бошқа ватандошларимизга ибрат бўлсин.

Бобур Мирзо бобомизнинг сиймосини абадийлаштиришга қўл урган инсонларга самимий миннатдорчилик билдираман.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом КАРИМОВ.
1994 йил 4 октябрь».

Мавриди келиб қолди, шу ўринда Ўзбекистон раҳбарининг Бобур Мирзо ва унинг авлод-аждодларига муносабати ҳақида икки оғиз сўзлаб ўтсак.

Маълумки, Президент Бобурнинг 510 йиллик юбилейини юртимизда катта тантана сифатида нишонлаш ғоясининг ташаббускори ва ташкилотчиси бўлди. Юбилей арафасида Ҳиндистоннинг Ҳайдаробод шаҳрида истиқомат қилаётган бобурийларнинг бугунги вакиллари — муҳтарама Лайло Уммахони ва унинг ўғли Зиёвиддин Тусий Президент номига мактуб йўллаган эдилар. Президент бобурийлар хонадонига юксак эҳтиром билдириб, махсус вакил билан Ҳиндистонга жавоб хати юборди. Ўз мактубида юртбошимиз улуғ ватандошимизни шундай деб таърифлади: **«Биз Бобур Мирзони улкан давлат арбоби сифатидагина эмас, қомусий аллома, мумтоз шоир сифатида ҳам чексиз қадрлаймиз. Бобур ўзбек халқининг буюк фарзанди, миллий ғururидир»**. Бу иззат, бу ҳурматдан бобурийзодаларнинг бошлари осмонга етди. Орадан кўп ўтмай, Ислом Каримовнинг таклифига кўра, бобурийзода акаукалар-Зиёвиддин ва Масиҳиддин Тусий юртимизга ташриф буюриб, Президентнинг меҳмони сифатида улуғ бобокалонларининг таваллуд тўйида иштирок этдилар. Бу оддий, камтар ва камсуқум инсонлар билан — Бобур Мирзонинг бугунги зурриётлари билан Президентимизнинг мазмунли ёзма мулоқотлари то ҳануз давом этиб келади.

Шу ўринда яна бир фактни эслаб ўтмоқлик ўринлидир. Халқимизнинг, юртимизнинг дуогўйи бўлмиш муҳтарама онахон Лайло Уммахони шу йил бошида оғир бир дардга йўлиқиб бетоб бўлиб қолди. Ислом Каримовнинг номига Ҳайдарободдан келган навбатдаги мактубларнинг бирида Лайло Уммахонинг фарзандлари сўз орасида бу тўғрида ҳам ташвишланиб ёзган эдилар. Президентимиз мактуб билан танишгач, зудлик билан онахонга мурувват ёрдами кўрсатиш ҳақида тегишли кўрсатма бердилар. Тезда катта миқдордаги маблағ бобурийзодалар хонадонига жўнатилди. Иқтисодий жиҳатдан хийла мушкул вазиятни бошидан кечираётган бу оиланинг чексиз қувончи ва миннатдорчилигини таърифлаб адо қилмоқ мушкул...

Бу каби эҳтиромли ва ардоқли муносабат ёлғиз Бобур Мирзо сиймосига нисбатан эмас, Амир Темур ва Мирзо Улуғбек, Хожа Баҳоваддин Нақшбанд ва имом Бухорий, Аҳмад Яссавий ва Абдулла Қодирий шахсига, бошқа ўнлаб азиз аждодларимизга нисбатан ҳам Президентнинг изчил сиёсати тарзида намоён бўлмоқда.

«Мурувват ва мардликни Ҳақ ҳам, халқ ҳам хуш кўради», деб марҳамат қилган эканлар рисолатпаноҳ пайғамбаримиз.

Сокин куз оқшомларининг бирида Бобур боғига бордик. Муаззам боғ ҳорғин ботиб бораётган қуёшнинг қирмизи нурларида ажиб бир тароват касб этган эди. Хазонли йўлкаларни оҳиста кезиб, Заҳириддин Муҳаммад бобомизни ёд этдик. Бу зоти шарифнинг яхши сифатларини айтиб адо қилолмас эдик.

Шу асно ўз хотирасига нисбатан кўрсатилаётган бу мурувват ва мардликдан шод бўлган ҳазрати Бобурнинг пок руҳи бошимиз узра, бутун водий, бутун Ўзбекистон узра кезиб юргандек туюлар эди.

Қадим Андижон элининг бугунги шаҳду шиддатида бу қудратли руҳ ғойибона илоҳий мадад бериб, чексиз куч-қувват бағишлаб тургани шубҳасиздир.

Атроф-жавонибда эса юртимизнинг бўлғуси темурлари, алишерлари, бобурлари улуғ боболарига ёдгор бўлмиш истиқлол боғини шодумон оҳангларга тўлдириб, завқу шавқ билан ўйнаб-кулиб юрар эдилар.

Хайриддин СУЛТОН.

«ҚОРНИМГА ЭМАС, ҚАДРИМГА ЙИҒЛАЙМАН»

Редакция қабулхонасига куни кеча бир қария кириб келди. У қўлидаги тугунчасини столнинг бир чеккасига қўяркан, бироз нафасини ростлади-да, аста сўз бошлади:

— Болам, сизлардан мадад сўраб келдим. Бир марта хат жўнатган эдим. Сизлар туман ҳокимлигига юборган экансизлар. Ҳоким хўжалик раисига йўллаган. Раис эса пинагини бузмаяпти. Охири ўзим келишга мажбур бўлдим.

Отахоннинг мунгли кўзларида билинар-билинмас ёш қалқигандек бўлди. Бармоқлари бироз қалтираб, рўмолчасини очди-да, олдимга бир нечта қоғозни қўяркан, сўзида давом этди:

— Ўзим Булунғурдаги «Ғўбдин» ижара-ширкат хўжалигида яшайман. Шу ерда туғилиб ўсдим. Колхозда ишладим. 1942 йили урушга бориб, Ғалабадан сўнг қайтиб келдим. Урушнинг барча даҳшатларини бошимдан кечирдим. Бир неча бор яраландим.

Қишлоғимга келгач, яна колхозда ишлашни давом эттирдим. Экинга сув тарадим, кетмон чопдим. Хуллас, қийинчиликларга қарамай, яхши кунлар умидида меҳнат қилдим. Оллоҳга шукурки, у кунлар ортда қолди. Турмушимиз фаровонлашди. Кўпгина жойларда мана шу дориломон кунларни таъминлаган кексаларга эътибор кучайди. Уларнинг кўпларига яратилган шароитларни телевизорда кўриб, газета-журналларда ўқиб тўлқинланиб кетаман.

Ана шунда ўзимнинг аҳволимни ўйлаб ачинаман. Наҳотки, ўз вақтида ҳалол меҳнат қилганларнинг қадри ҳамма ерда бирдай бўлмаса, деб ҳайрон қоламан. Боиси, мен ҳозир 73 ёшга чиқдим. Раҳматли кампирим билан тўрт қизни тарбияладик. Улар турмуш қуриб кетишган. Хотинимнинг вафот этганига ҳам анча бўлиб қолди. Бир неча йилдан бери бир ўзим яшайман. Баҳоли қудрат кохоз, маҳалла ишларида иштирок этяпман.

Ҳозир истиқомат қилаётган уйим 1953 йилда қурилган. Девори пахсадан. Томи лой билан бостирилган. Йиллар ўтиб у анча эскириб қолди. Мана бир неча йилдирки, ҳавога булут чиқса, юрагим безиллайди. Хиёл ёмғир ёғса, уйим чаккахонага айланади. 1985 йилдан бери колхоз, туман раҳбарларига томимни шифер қилиб беринглар, деб қатнаганим-қатнаган. Лекин ҳалигача ваъдадан бошқасини кўрмадим.

1990 йилда орзуим амалга ошишига умид туғилгандек бўлди. Боиси, Ўзбекистон Президентининг ўша йили май ойида эълон қилинган «Улуғ Ватан уруши ногиронларига, қатнашчиларига, байналмилалчи жангчиларга ва ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига Ғалабанинг 45 йиллиги байрам қилиниши муносабати билан қўшимча имтиёзлар бериш тўғрисида»ги Фармонида бизларга ёрдам бериш зарурлиги кўрсатиб ўтилган эди.

— Мана, ўша пайтдаги газета. Ўқиб кўринг-а, унда нима ёзилган экан, — дея отахон Фармоннинг ўзи қалам билан ўраб қўйган жойларини кўрсатди. Сатрларга кўз югуртираман. Уруш қатнашчиларига асл ғамхўрлик яққол намоён унда:

«1990 йил давомида уруш ногиронларининг ва ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар оилаларининг, 1991 йилда эса барча уруш қатнашчиларининг ҳамда уларга тенглаштирилган шахсларнинг уй-жой, маиший шароитини... корхоналар, ташкилотлар, колхозлар, совхозларнинг маблағлари ва бошқа манбалар ҳисобидан уй-жой қуриш ва ремонт қилиш йўли билан яхшиланиши таъминлансин».

Аслида қарор бажариш учун эълон қилинади. Аммо булунғурлик айрим раҳбарлар учун уни адо этиш шарт эмасми? Шунинг учун 73 ёшли Эшим Норбоев бир қўлида қарор, бир қўлида ариза билан «Ғўбдин» хўжалиги билан туман ташкилотлари ўртасида бўзчининг мокисидай қатнайверади-қатнайверади. Бироқ натижадан, амалий ишдан дарак йўқ.

Тўғри, сўнгги пайтда ишлар юришгандек бўлди. Туман ҳокимининг хатига, асосан, шу йил 20 июнь куни «Бешқўрғон» қишлоқ фуқаролар йиғини раиси И. Мусурмонов, «Ғўбдин» ижара-ширкат хўжалиги қурилиш бригадири П. Усмонов, «Ғўбдин» маҳалла қўмитаси раиси К. Худойназаровлар иккинчи гуруҳ уруш ногирони А. Ғаффоров иштирокида аризачининг уйини бориб кўришади. Ҳақиқатан, уй ҳароб ҳолга келиб қолган бўлиб, уни тузатиш учун анчагина қурилиш ашёлари зарур экан. Комиссия аъзолари зарур қурилиш материаллари рўйхатини тузиб, шу асосда далолатнома ёзадилар ва ушбу ишларни бажаришни раис Б. Шербековдан илтимос қилишади.

Раис бир неча кундан кейин Эшим Норбоевнинг уйига 100 дона шифер юборади.

— Куч-қувватдан қолган ногирон қария бўлсам. Бунинг устига ҳеч кимим йўқ. Бу ишларни ўзим эплолмайман. Қолаверса, уйимнинг томини очиб, бошқатдан ёпиш учун шифернинг ўзи камлик қилади. Раис эса осонгина қутулиш илинжида. Афсус, мана куз ҳам кирди. Бу йил ҳам совуқда дилдираб, чаккада қолиб қишни чиқараман шекилли, — деди отахон надомат билан ўрнидан тураркан.

Биз уни кузатар эканмиз, шундай дея далда бердик: «Хафа бўлманг, Эшим ака, сизлар туфайли биз ҳам, туманингиздаги раҳбарлар ҳам ҳозир тинч, осуда яшаяпмиз. Ҳеч ким, ҳеч нарса унутилмайди. Зора, мақола чиққандан сўнг улар инсофга келишса...»

Каримжон РИХСИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

КЎЧМА ШИФОХОНА ҲАДЯ ЭТИЛДИ

«Соғлом авлод учун» республика хайрия жамғармаси Фарғона вилоятига битта кўчма шифохона совға қилди. «Мерседес-бенц» русумли бу машинани Германиянинг «Карл Цейсс» фирмаси ходимлари ўзбекистонлик мутахассислар билан ҳамкорликда республикамиз шароитида ишлатиш учун мослаштирди. Тиббий хизмат кўрсатишга ихтисослаштирилган бу машина ҳар қандай об-ҳаво шароитида ва ҳар қандай йўлларда юра олади. У геникология, электрокардиограмма, лаборатория ҳамда оналар ва болалар саломатлигини тиклаш учун зарур бошқа асбоб-ускуналар билан жиҳозланган.

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР!

«Халқ сўзи» газетасига 1996 йил учун обуна бошланди. Газетамиз келгуси йил ҳам одатдагидек ҳафтада беш марта нашр қилинади.

ОБУНА БАҲОСИ

РЕСПУБЛИКА ВИЛОЯТЛАРИДА ВА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНДА

Якка тартибдаги обуначилар учун:
1 ойга 99.25 сўм, 3 ойга 297.75 сўм, 6 ойга 595.50 сўм, 12 ойга 1191.00 сўм.

Ташкилотлар учун:
1 ойга 129.55 сўм, 3 ойга 388.65 сўм, 6 ойга 777.30 сўм, 12 ойга 1554.60 сўм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

Якка тартибдаги обуначилар учун:
1 ойга 72 сўм, 3 ойга 216 сўм, 6 ойга 432 сўм, 12 ойга 861 сўм.

Якка тартибдаги обуначилар обунани абонент қутиларига расмийлаштирган ҳолларда:
1 ойга 56 сўм, 3 ойга 163 сўм, 6 ойга 336 сўм, 12 ойга 672 сўм.

Ташкилотлар учун:
1 ойга 155 сўм, 3 ойга 423 сўм, 6 ойга 801 сўм, 12 ойга 1555 сўм.

. Ташкилотлар обунани абонент қутиларига расмийлаштирган ҳолларда:
1 ойга 106 сўм, 3 ойга 318 сўм, 6 ойга 636 сўм, 12 ойга 1272 сўм.

Индекс 64608

СЕВИМЛИ ГАЗЕТАНГИЗГА ОБУНА БЎЛИШГА ШОШИЛИНГ!

ОЛАМДА НИМА ГАП?

САМОЛЁТ ҲАЛОКАТГА УЧРАДИ

Мўғилистоннинг Миат авиакомпаниясига қарашли АН-42 самолёти 42 нафар йўловчиси билан ҳалокатга учради.

Ҳалокат сабабларини ўрганиб чиққан давлат техник комиссияси учувчиларнинг ноқулай об-ҳавода ҳам парвозни давом эттиргани фожиага сабаб бўлган, деган хулосага келди.

ТАН ОЛДИ

Америка Қўшма Штатлари давлат департаменти Хорватия армиясининг Серб краинаси ҳудудида оммавий тарзда жиноятлар содир этганини тан олди.

АҚШ давлат департаменти вакили Николас Бернснинг таъкидлашича, АҚШ маъмурияти Хорватия ҳукуматини сербларга қарши жиноятда илк бор айбламоқда. БМТ Хавфсизлик Кенгашининг расмий баёнотида ҳам Хорватия ҳукумати Босния ва краина қочқинлари ҳуқуқларини ҳурмат қилишга чақирилади.

ЁРДАМ БЕРИШГА ҚАРОР ҚИЛДИ

Америка Қўшма Штатлари Қозоғистон Республикасига Семипалатинск яқинидаги ер ости ядро синови майдонларини тугатишда кўмак беришга қарор қилди.

Бу ҳақдаги битим 3 октябрь куни Пентагонда имзоланди. Мазкур битимга кўра, АҚШ жорий йилда Семипалатинскдаги 186 та лаҳмнинг радиация нурланиши ва жуғрофий аҳволини ўрганиш учун 6 миллион доллар ажратади. Мазкур лаҳмлар тоғ остида жойлашган бўлиб, бу ерда 1961 йилдан 1989 йилгача 220 та ер ости ядро синовлари ўтказилган.

Ер ости лаҳмлари босқичма-босқич ёпилади ва 1999 йилгача батамом тугатилади. Бу лойиҳани амалга ошириш учун эса 16 миллион АҚШ доллари миқдорида маблағ сарф этилар экан.

ҲУҚУҚИЙ АСОСГА ЭГА ЭМАС, ДЕБ ЭЪТИРОЗ БИЛДИРДИ

Франция ташқи ишлар вазири Эрве де Шаретт Европа комиссиясининг Франция томонидан ўтказилаётган ядро синовларига норозилик билдириши «ҳеч қандай ҳуқуқий асосга эга эмас»лигини айтди.

Вазирнинг таъкидлашича, Франция ядровий синовлари тўла ошкора шароитда ўтказилмоқда. Франция ҳукумати эса Европа комиссиясига ўз ядро синов майдонларидаги радиоактив ҳолат тўғрисида ўз вақтида маълумот бериб турибди.

НОМАЪЛУМ ШАХСЛАР ПРЕЗИДЕНТ АВТОМОБИЛИНИ ПОРТЛАТИШДИ

Скопьеда Македония президенти Киро Глигоров ўтирган автомобиль номаълум шахслар томонидан портлатилди.

Киро Глигоров шаҳардаги касалхоналарнинг бирига оғир аҳволда олиб келинди. Дастлабки маълумотларга қараганда, Македония президенти бошидан оғир яраланган, ҳайдовчи эса воқеа содир бўлган жойда ҳалок бўлган. Шунингдек, президентни кузатиб бораётган уч киши ҳам оғир аҳволда касалхонага ётқизилган.

АҚШ ТАЛАБИ

Америка Қўшма Штатлари Беларус ҳукуматидан шу мамлакат ҳудудида Америка ҳаво шарининг уриб туширилиши билан боғлиқ воқеани тўла ўрганиб чиқишни талаб қилмоқда.

Беларус Республикаси ҳукумати ушбу воқеа учун жавобгарликни ўз бўйнига олиши керак, деб баёнот берган АҚШ давлат департаменти вакили Николас Бернс журналистлар билан учрашувда. Маълумки, халқаро спорт мусобақаларида қатнашаётган Америка ҳаво шари Беларус ҳудудида уриб туширилган ва икки нафар Америка фуқароси ҳалок бўлган эди. Н. Бернс Беларус ҳукумати раҳбариятининг ушбу воқеа юзасидан берган баёнотини жавобгарликдан бўйин товлашга уриниш сифатида баҳолаган.

«Оқ олтин» — 95

ПАХТАКОРГА ҲАММА МАДАДКОР

— дейди Тошкент вилояти йўловчилар ташиш транспорт концерни раиси Қаҳрамон СИДДИҚНАЗАРОВ

ПАХТА йиғим-терими мавсуми ҳал қилувчи паллага кирди. Ҳозир пахтазорларда деҳқон билан ёнма-ён турли корхона, ташкилот ва муассасаларнинг вакиллари ҳам тер тўкмоқдалар. Аммо яна бир хизмат соҳаси борки, уларнинг иштирокисиз йиғим-теримда юксак унум ва суръат бўлишини таъминлаш қийин. Булар автотранспортчилардир.

ҲОЗИРГИ КУНДА Бекобод автобус-таксомотор парки деярли куну тун тўхтовсиз ишламоқда. Фақат тун ярмига бориб бироз тин олишга имкон туғилади. Эрта тонгдан эса турли русумли транспорт воситалари яна йўлга чиқади. Уларнинг кўпи деҳқонларга ёрдамга отланган шаҳарлик ҳашарчиларни тезроқ пахтазорларга етказишга ошиқади.

— Йиғим-терим ҳал қилувчи босқичга кирганини ҳаммамиз яхши тушуниб турибмиз, — дейди автотранспорт корхонаси директори Абдуғани Муҳиддинов. — Мавсумнинг муваффақиятли якунланиши ҳашарчиларнинг ғайратига кўп жиҳатдан боғлиқ эканлигини ҳам кўп йиллик тажрибадан биламиз. Шу боис жамоамиз аъзолари бу хайрли ишга масъулият билан ёндашмоқдалар. Таъмирловчилар, ҳайдовчилар, муҳандис-техник ходимлар транспорт воситаларининг тухтовсиз ишлаб туришини таъминлаш учун қўлларидан келган ҳамма имкониятларни ишга солмоқдалар. Ҳар куни ўнлаб автобусларимиз йиғим-теримда иштирок этаётган Бекобод шаҳри меҳнаткашларини барвақт пахтазорларга элтмоқда...

Директор камтарлик қилди шекилли, бир гапни айтмади. Ҳозир у бошлиқ бошқарув аппарати ходимлари ҳам вақт билан ҳисоблашмай ишлашмоқда. Чунки ҳар куни ҳашарчиларга хизмат қилиб, кеч қоронғида қайтган автобусларнинг «аҳволи»ни синчковлик билан кўздан кечириш, «касал»ини аниқлаш ва эрталабгача «отдек» қилиб қўйиш зарур. Токи, ҳашарчилар кутиб қолмасинлар, илиқ-иссиқ кунларнинг бир дақиқаси ҳам бекор ўтмасин.

Дарвоқе, транспортчилар ҳашарчиларни ташиш билан кифояланиб қолмаяптилар. Ўзлари оталиққа олган «Далварзин» жамоа хўжалиги далаларида этак боғлаб пахта теришяпти. Айрим ҳайдовчилар хўжаликнинг чевар теримчилари билан басма-басига мусобақалашяпти. Чунончи, О. Усмонов, К. Аҳмадбоев, Т. Тўрақулов, С. Кузнецов сингари ҳайдовчиларнинг шахсий хирмонлари 700—800 килограммга етиб қолди. Умуман, ҳашарчилар шу кунгача хўжалик хирмонига 30 тоннадан зиёд пахта териб тўкдилар.

Бўка автобус-таксомотор парки раҳбарияти ҳам бу йил пахта йиғим-терими мавсумига пухта тайёргарлик кўрди. Эҳтиёт қисмлар ва ёнилғи-мойлаш ашёлари олдиндан ғамлаб қўйилгани боис автобуслар тўхтовсиз ишлаб, ҳашарчиларни ташишда узилиш бўлаётгани йўқ. Автоколонналар ҳаракати давомида хавфсизлик қоидаларига қатъий амал қилинмоқда.

Бу иш энг тажрибали ҳайдовчилар зиммасига юклатилган.

— Оталигимиздаги «Бўстон» жамоа хўжалигига ҳам ҳар томонлама ёрдам кўрсатмоқдамиз, — дейди корхона директори Ботир Ҳалилов. — Бир гуруҳ ходимларимиз бевосита теримда пахтакорларга кўмаклашаётган бўлса, бошқа гуруҳ аъзолари теримга сафарбар этилган техника воситаларини жорий таъмирлаш билан банд. Шу боис терим машиналари, тракторлар тинимсиз ишлаб турибди. Хўжалик ҳам бундай беғараз ёрдамнинг ҳиссасини чиқаряпти. Корхонамиз жамоасини сабзавот, картошка, гуруч билан таъминламоқда.

— Фақат Бекобод ва Бўкада эмас, балки вилоятнинг бошқа туманларида ҳам транспортчиларимизнинг кўмаги яққол сезилиб турибди, — дейди Тошкент вилояти йўловчилар ташиш транспорт концерни раиси Қаҳрамон Сиддиқназаров.

Ҳақиқатан, вилоят транспортчилари ҳам теримда, ҳам ҳашарчиларни ташишда, ҳам техника воситаларининг тўхтовсиз ишлашида пахтакорларга мададкор бўлмоқдалар.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Тўйхат

ДАРҒАЛАРДАН БИРИ

Бу галги суҳбатдошимиз Тошмуҳаммад Алиевич Саримсоқов. Республикамизда бу машҳур олимни танимаган одам топилмаса керак. У 23 ёшида кандидатлик, 27 ёшида эса докторлик ишини ёқлаган. 28 ёшида Ўзбекистон Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолигига сайланган. Беруний номли республика давлат мукофоти соҳиби. Бутун дунё тан олган забардаст математик олим яратган Тошкент функционал анализ мактаби хорижий мамлакатларда ҳам эътироф этилган. 150 га яқин илмий асарлар, шу жумладан, еттита монографияи ва иккита дарслик муаллифининг асарлари чет тилларига ҳам таржима қилинган. Дарвоқе, унинг ҳаёт йўли ва илмий фаолияти тўғрисида ҳужжатли «Ҳаёт довонлари» номли эсдаликлар китоби ҳам ёзилган.

Машҳур алломa, ўз умрини Ўзбекистонда олий таълим тизимини такомиллаштириш, илму фанни ривожлантиришга бағишлаган жонкуяр ва талабчан мураббий 80 ёшдалар. Куни кеча бу қувончга яна бир қувонч қўшилди. Мустақилликнинг тўрт йиллиги байрами кунларида у киши «Дўстлик» ордени билан тақдирланди. Биз суҳбатимизни олимни қўш қувонч билан табриклашдан бошладик.

— Домла, ёшлик хотираларингиздан гапириб берсангиз.

— Ёш ўтган сари асов ёшлик йиллари одамнинг кўз ўнгида тикланаверарkан. Умуман, хоҳласизми-йўқми, ҳар бир инсон болалигини қўмсаб туради. Мен ҳам бундан мустасно эмасман. Менинг болалигим машаққатли ва сермажаро паллада кечган. Очлик, қаҳатчилик. Ахсар уйларда деразалар йўқ. Унинг ўрнига икки табақали эшик тепасидаги дарчага ўрнатилган ёғоч панжарадан хоналарга ғира-шира ёруғлик тушарди. Одамлар қишда баланд пошнали ёғоч ковуш кийишарди. Болалигимнинг бу манзаралари даҳшатли тушдек ҳали-ҳали тасаввуримда. Икки бобом ва икки бувим, отам, онам ва биз — беш фарзанд, ҳаммамиз учун қадрдон бўлган Пулатбой тоғам ҳаёти мен учун ҳамиша қимматлидир. Яқинда иккинчи нашрдан чиқадиган «Ҳаёт довонлари» китобимда болалик ва ёшлик чоғларимга кенг ўрин берилган.

— Ҳаётингиздаги энг бахтли ва энг ташвишли кунни эслайсизми?

— Бахтни ҳар ким ўзича тушунади. Энг бахтли онларим... менимча, жуда кўп. Қай бирини айтай... Биринчи илмий мақолаларим ёзилган, математика соҳасида муваффақиятга эришган, кенжойингиз билан танишган, фарзандларим туғилган, чет эл сафарларига чиққан кунларим — бахтли лаҳзаларим эмасми?!

Ташвиш масаласига келсак, ташвиш тугаган куни ҳаёт ҳам тугайди. «Энг ташвишли» деган сўз ҳам аслида нисбий тушунчадир. Нега деганингизда, маълум вақт ўтгач, ҳамма нарса жой-жойига тушиб, энг ташвишли кунлар ҳам оддий кунга айланиб қолади.

— Сизларнинг ёшлик пайтингиз билан ҳозирги ёшлар ўртасида, сизнингча, қандай фарқ бор?

— Бунга энг яхши жавобим севимли шоиримиз Эркин Воҳидовнинг «Ҳозирги ёшлар» шеъридир.

— Оилангиз ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Кеннойингиз Турсуной билан қўша қариб, беш фарзандни вояга етказдик. Ҳаммалари ўзлариган тиниб, уйли-жойли, бола-чақали бўлиб кетишган. Икки фарзандимиз — математик.

— Сизни ҳазил-мутойибани яхши кўрадиган, гапга чечан, зийрак одам деб таърифлашади.

— Ҳа, энди, Фарғона водийсида ўсган қай бир киши ҳазил-мутойибани билмайди, дейсиз. Гапга чечанлигим ҳам бор гап. Келинг, яхшиси, сизга бир воқеани айтиб берай. Мисрда юрганимда Аҳмад исмли киши менга ҳамроҳлик қилди. Шаҳар айлантириди, қаерга десам олиб борди. Бир куни тўсатдан «Домла, мусулмон бўлсангиз-да, бир ҳафта давомида бирор марта намоз ўқиганингизни кўрмадим», деб қолди. Мен ҳам «Сизни жойнамоз устида кўрдимми?» дея саволга савол билан жавоб қайтарганимни биламан, у кулиб «Бўлди домла, бўлди, бирбиримизда ҳақимиз қолмади, дуранг бўлдик», деди. Буни яқин дўстларим ва шогирдларимга ҳам айтиб бергандим. Сўзамол одамлар ўзимга ҳам ёқади. Ишламасликдан ўзи асрасин!

Суҳбатдошлар:
«Халқ сўзи» мухбири Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА ва Мусулмонқул БЕРДИҚУЛОВ.

ҲОСИЛДОРЛИК 40 ЦЕНТНЕРГА ЕТАДИ

СУРАТДА: Андижон давлат чет тиллар институтининг учинчи курс талабалари Г. Собирова ва Е. Насриддинова
лар Комсомолобод тумани далаларида пахта теришмоқда.

Т. ҒОФУРОВ олган сурат.

БАҲОРИСТОН туманидаги «Олтин бошоқ» жамоа-ширкат хўжалиги деҳқонлари бу йил 450 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирдилар. Мавжуд 16 та терим машинаси унумли ишлатилганлиги боис, режа 15 ш кунида бажарилди. Давлатга 1300 тоннадан зиёд хомашё топширилди.

ТЎЙМУРОД РЎЗИЕВ, Ниёзий Чўлиев, Рамазон Қаюмов, Тўймурод Баротов, Сафар Авазов каби тажрибали деҳқонлар етакчилик қилаётган ширкатларда биринчи теримнинг ўзидаёқ ҳар гектар ердан 30 — 35 центнердан хомашё териб олинди. Ҳамро Одинаев, Абдумутал Саримсоқов, Жалол Холов, Холмат Тешабоев, Илҳом Ҳайитов, Жума Остонов, Рўзимурод Авазов каби механик-ҳайдовчилар, Фароғат Тошева, Зебинисо Турдиева, Шоҳиста Очилова, Озода Соатова сингари илғор теримчиларнинг хўжалик меҳнат ютуғида муносиб улушлари бор.

— Механизаторларга, пахта ташиш ва юклашда илғор эстафетан кишиларга имкон қадар шарт-шароитлар яратилган, — дейди жамоа-ширкат хўжалиги раиси Азизбой Чўлиев. — Бевосита пайкал бошида иссиқ овқатлар ҳозирланаётгани, дам олиш шароитлари яратиб берилгани терим суръатининг ошишига олиб келди. Машинада терилган ҳар тонна пахта учун 100 сўмдан ҳақ тўланаяпти.

Пахтакорлар далалардаги ҳосилни ёғин-сочинли кунларга қолдирмасдан саранжомлаб олиш, яъни ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш ниятидалар.

П. ГАДОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Ўз ДЭУ авто» мухбирлар кўналғасидан

ЗАВОД УМРИ УЗАЙДИ

Асака прицеплар заводи биноси ўрнида «Ўз ДЭУ авто» қўшма корхонаси қад ростлай бошлагач, халқ хўжалиги учун прицеплар етказиб бериш масаласи нима бўлади, деган савол пайдо бўлганди. Собиқ корхона йўлдош бинода фаолиятини давом эттира бошлади. Ихтисодий қийинчилик шароитида прицеплар билан биргаликда кундалик эҳтиёж моллари ҳам чиқарила бошланди. Яқинда «Уз ДЭУ авто» унинг умрини узайтириш режасини белгилади. Бу ерда «Тико», «Дамас», «Рейсер» машиналари учун 23 турдаги детални ишлаб чиқариш кўзда тутилмоқда. Келгуси йилдан 8 турдагиси автомобилсозларга тақдим қилинади. Ана шу мақсадда Голландиянинг «ФОНТАСИ» фирмаси билан шартнома тузилиб, у ердан автомобилларнинг дискаларини ишлаб чиқарадиган конвейер линияси олиналиб келинади.

Яқин кунларда 15 дан зиёд мутахассис Голландияга бориб малака оширишиб кайтади.

Ф. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҲАР ТОМОНЛАМА ФОЙДА

Амударё туманидаги «Оқ олтин» жамоа хўжалиги ҳудудида жойлашган кичик пахта тозалаш заводи бу йилги янги пахта ҳосилини қайта ишлаш учун қабул қила бошлади.

Мазкур кичик заводнинг ишга тушганига энди уч ойдан ошди. Шу давр мобайнида корхонада ярим минг тоннадан зиёдроқ пахта толаси ишлаб чиқарилди. Уч юз тоннадан ошиқ чигит хўжалик ёғ заводига жўнатилди. Завод йилига 5000 тонна хомашёни қайта ишлаш имкониятига эгадир.

Мазкур корхона тўла ишга тушса, жамоа хўжалиги аъзолари, бир томондан, ўзлари етиштирган хомашёни қайта ишлаш имконига эга бўлсалар, иккинчи томондан, хўжаликнинг саксонга яқин аъзолари доимий иш билан таъминланадилар.

А. ҲАЙИТБОЕВ.

Луқма

«Я. БАҲОДИР» КИМ?

Бундан тўрт-беш йил аввал Самарқандга келган киши шаҳарнинг осори-атиқаларини мириқиб томоша қилиб, тарих билан юзлашганидан хурсанд бўлиб кетса-да, аммо унинг кўчаларига қўйилган номларни кўриб, бир қадар ҳайрон қоларди. Тарихи юзлаб йилга туташ кўчалар, баъзи маҳаллаларнинг номи ҳам рус атамаларидан иборат эди-да.

Ёдимда, шаҳардаги эски кўчалар номи ҳам 70-80-йилларда русчалаштирилди. Масалан, «Челак» кўчаси негадир ёзувчи Бажов номи билан аталди ва ҳ.к.

Хайрият, мустақиллик шарофати билан бу ҳолга чек қўйилди. Қадимий шаҳар кўча ва маҳаллаларининг асл номи тикланди. Самарқанд шуҳратини оламга ёйишга хизмат қилган машҳур кишилар хотирасига уларнинг номи кўча ва маҳаллаларга берилди.

Аммо одамни бир нарса ранжитади. Маълумки, Шарқда ҳеч қачон кишининг номи, исмишарифи қисқартириб ифода этилмаган. Лекин бугун бу ҳолни кўча номини билдирувчи тахтачаларнинг аксариятида кўриш мумкин. Масалан, «Я.БАҲОДИР кўчаси», «Б. Самарқандий», «А. Темур» ва ҳ.к. Ахир «Я. Баҳодир» ибораси ҳеч нарса англатмаслигини бу тахтачани ёзганлар нахотки, билишмаса? Самарқанд Шердор, Тиллакори мадрасаларидек обидаларни тиклатган кишининг исми «Я. Баҳодир» эмас — Ялангтушбий, «Баҳодир» эса унинг моҳир саркарда бўлганлиги учун эъзозлаб қўшилган унвони эканлигини билдирган кўп-кў.

Хуллас, бундай мисолларнинг анчасини келтириш мумкин. Қолаверса, бу ҳол фақат Самарқандга тегишли эмас. Ҳарқалай, четдан ҳаммиятсиз кўринса-да, аммо улуғ аждодларимиз исми-шарифи тўлиқ ёзилса, бу ҳам уларга кўрсатилган эъзозимизни тўлдириб турарди.

М. МУҚИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЯШИЛ МАЙСАЛАР КЎЗГА ТАШЛАНИБ ҚОЛДИ

Ғаллаорollik олим Амир Омонов яратган «Ёнбош» бўғдой нави бу йил асосий майдонларга экилмоқда.

Сабаби, бу нав ўзининг касалликларга чидамлилиги, эртапишарлигидан ташқари ҳосилдорлиги билан ҳам ишончли. Тумандаги «Гулистон» ширкат хўжалигида бошқа навлардан ўртача 32 центнердан ҳосил олинган бўлса, бу нав 60 центнергача ҳосил берди.

— Ғаллакорларимиз 1806 гектар майдонни ўн бешинчи августдаёқ шудгорлаб қўйишганди, — дейди хўжалик раҳбари Мусо Анорбоев. — Экишдан олдин ерларга уч минг тоннага яқин маҳаллий ўғит солдик. Илғор сеялкачилар меҳнати туфайли 580 гектар узли, 426 гектар лалми майдонга қулай агротехник муддатларда уруғ ташланди.

Асад Абдуалимов, Келдиёр Бердиқулов, Гулбой Қўзиев, Қувон Эшмуродов каби ғаллакорлар бошлиқ бригадаларнинг барвақт дон экилган ерларида яшил майсалар кўзга ташланиб қолди.

Ҳ. НАБИРАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҲАМКОРЛИК РОБИТАЛАРИ

«ИТФ ЎЗБЕКИСТОН — 95» НАМОЙИШ ЭТАДИ

Бугунги кунда республикамизда ўтказилаётган турли маҳсулотлар кўргазмаси ҳеч кимни ажаблантирмай қўйган. Бироқ, Тошкентда яқинда ўтказилган «ИТФ Ўзбекистон-95» халқаро савдо-санoат кўргазмасининг барчани ўз экспонатларининг ранг-баранглиги билан қойил қолдирди. Кўргазмага қўйилган маҳсулотлар орасида 11 мамлакатнинг 130 та фирмаси намойиш этган нефт-газ, қурилиш, электроника саноати, машинасозлик, косметика ва спорт товарлари бор эди.

Кўргазма барчада катта қизиқиш уйғотмоқда ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг юксак баҳосига сазовор бўлди. Бундай тадбирларни мунтазам ўтказиб туриш тўғрисида истаклар билдирилди. 1996 йил баҳорида навбатдаги кўргазмани ўтказиш мўлжалланди.

(ЎзА).

ЎЗЛУТУРЖИБИРЖАСАВДО»
ҲИССАДОРЛИК АССОЦИАЦИЯСИГА ҚАРАШЛИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛ-ХОМ АШЁ БИРЖАСИ ҲИССАДОРЛИК ЖАМИЯТИ

ассоциациялар, концернлар, хусусий пакидаги барча корхоналар раҳбарларини

1995 йил 19-20 октябр кунлари

ўтказиладиган махсус ярмарка ҳамда «Ўзбекенгилсаноатсавдо» ва «Ўзкоммаишийсавдо» ҳиссадорлик бирлашмалари томонидан қўйилган маҳсулотларнинг очиқ биржа савдосига

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Бизнинг мижозларимиз қисқа муддат ичида ўзимизнинг ҳамда хорижий ишлаб чиқарувчилар томонидан тайёрланган турли-туман моллар кўриш имкониятига эга бўладилар, бу маҳсулотларда ўша корхоналар қиёфаси акс этиб туради!

БИТИМ ТУЗСАМ, ОМАДИМ ЧОПАДИ, ДЕГАНЛАРНИ

биз қўйидаги манзилда кутамиз: Тошкент, Навоий кўчаси, 7

Алоқа боғлаш телефонлари: 41 11 81, 41-18-21, 41 23-54, 41-30-93, 41 37 51

Факс: (3712) 41-28-71

ЎЗМХБ-МОЛНИНГ СИФАТИГА ИШОНИШИНГИЗГА ВА УНГА АНИҚ НАРХ ҚЎЙИЛИШИГА КАФОЛАТ БЕРАДИ!

"JUR ВЕК"

«ЖЎРАБЕК» ХУСУСИЙ ДОРИХОНАСИ ЧОРЛАЙДИ!

Бугунги кунда аҳолининг дори-дармонларга бўлган эҳтиёжини қондириш мақсадида "Жўрабек" хусусий дорихонаси жаҳондаги кўплаб фармацевтика саноати корхоналари, фирмалари билан ҳамкорликда иш олиб бормоқда. Жумладан, Англиянинг "Стерлинг Хелс" фирмасидан харид қилинган оғриқ қолдирувчи ва иситма туширувчи "Панадол" дорисининг саккизтадан ортиқ тури чақалоқдан тортиб то кекса беморларгача давоалашда бебаҳо малҳам бўлмоқда.

ҲУРМАТЛИ МИЖОЗЛАР!

Дори-дармонлар танқис бўлиб турган бугунги кунда Сиз учун фақат "Жўрабек" хусусий дорихонасигина дунёнинг исталган бурчагидан дардингизга малҳам бўладиган зарур дори-дармонларни топиб, арзон нархларда етказиб бера олади!

Тўлов усули - турлича.

ДОРИХОНАМИЗ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, "Бешёғоч" майдони, Олмазор кўчаси, 165-уй.
Телефон: 45-60-40. Факс: 45-41-46.

"ЭНЕРГОҚУРИЛИШИНДУСТРИЯ"
ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

Хўжалик ва ташкилотларга чекланмаган миқдорда майдаланган шағал ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Баҳоси келишилган нархда, пул ўтказиш йўли билан.

Шағал вагонларда етказиб берилади.

Манзилимиз:
Навоий кўчаси, 22,
"Пахтакор" ёки "Навоий" метро бекати.
Тел.: (3712) 41-04-24.

Тошкент давлат иқтисодиёт университетининг ташқи иқтисодий фаолият, ҳисоб-китоб ва аудит кафедраси қошида ташкил этилган «Бухгалтерия ҳисоб-китоби ва аудит» масъулияти чекланган жамият доимий курсларга тинглoвчилар қабул қилади.

«Замонавий бухгалтерия ҳисоб-китоби»

Ўқиш муддати — 1,5 ой.
Курслар тугаши билан гувоҳнома берилади.
Тўлов усули — сизга маъқули.

ТЕЛЕФОНЛАР: 45-28-61, 45-38-66, 45-48-69.
МАНЗИЛИМИЗ: 700063, Тошкент шаҳри, Ўзбекистон шоҳ кўчаси, 49.
«Халқлар дўстлиги» ва «Ўзбекистон» метро бекатлари оралиғида.

«Кавсар М» жамияти жамоаси жамият ишлар бошқармасининг бошлиғи И. Муллажоновага отаси
Исоқ МУЛЛАЖОНОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалик вазирлиги жамоаси Самарқанд вилоят агросаноат уюшмаси раисининг иқтисодий ишлар бўйича муовини
Яхшибой ЎРОКОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

«Маориф» корхонаси жамоаси ёзувчи Тўроб Мақсудга акаси
Бурхон Мақсуд ўғли СОВИРОВнинг
бевақт вафот этгани муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент кимё-технология институти жамоаси органик кимё кафедрасининг профессори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган муҳандис, кимё фанлари доктори
Аҳмад ҚЎЧҚОРОВнинг
вафоти муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур таъзия билдиради.

Есенин таваллудининг 100 йиллигига

РУС ЭЛИНИНГ КУЙЧИСИ

Буюк рус шоири Сергей Есенин туғилганига юз йил тўлди. Унинг ашъорларини ҳамма ерда севиб ўқишади. Аммо Тошкент ва тошкентликлар шоирнинг ўзига ҳам, унинг ижодига ҳам алоҳида дахлдор эканликлари билан ғурурланишга ҳақлидирлар.

Чунки Есенин 1921 йилнинг баҳорида Тошкентга келган ва бунгача шу ерда яшаган шоир дўсти Александр Ширяевец билан хат ёзишиб турган. Шоирнинг қизи Татьяна Сергеевна эса деярли бутун умрини Тошкентда яшаган ва яна шунинг учунки, Ўзбекистон пойтахтида Сергей Есениннинг музейи ташкил этилган ва у ўн йилдан бери изчил фаолият кўрсатиб, катта тадқиқот ва тарғибот ишларини олиб бормоқда.

Сергей Есенин таваллудининг юз йиллиги арафасида ҳам музей юбилей тантаналарини уюштириш ва ўтказишнинг ўзига хос штабига айланди. Шаҳар мактабларида Есенин ўн кунликлари бўлиб ўтди. Шу тадбирлар доирасида адабий ва шеърхонлик кечалари ҳам бўлди. Чунончи, 30 сентябрь куни республика байналмилал маданият марказида «Есенин шеърияти мусиқада» мавзуида концерт қўйилди. Унда «Орфей» студияси ва Ҳамза номидаги рус халқ миллий чолғу асбоблари мусиқа билим юрти оркестри иштирок этди. 2 октябрь куни эса Марказий зобитлар уйининг ёзги театрида «Сени севаман ва сенга ишонаман» (Есенин сатрлари) шиори остида концерт бўлиб ўтди. Юбилейга бағишланган есенинхонлик кечаси Алишер Навоий номли адабиёт музейида ҳам ўтказилди.

Юбилей тантаналари 7 октябрь куни А. Навоий номли театрда бўладиган «Мен сизларнинг шимолий юртдаги дўстингиз ва биродарингизман» дея номланган концерт дастури билан якунланади. Унда Тошкент театрлари, Ўзбекистон Давлат филармонияси артистлари ва бошқа ижодий жамоалар иштирок этади.

Ю. ПОДПОРЕНКО,
«Халқ сўзи»нинг жамоатчи мухбири.

ТОШКЕНТДА ЕСЕНИН ЮБИЛЕЙИ

Куни кеча Тошкентдаги Сергей Есенин музейи Ўзбекистон пойтахтида машҳур шоир таваллудининг юз йиллиги нишонланаётган марказга айланди. Шу куни бу ер ниҳоятда гавжум бўлди — шоир хотираси билан боғлиқ масканни унинг минглаб мухлислари зиёрат қилди.

Сергей Есенин асарларига бағишланган суҳбатлар, мактаб ўқувчилари тайёрлаган кўргазма, концертлар шоир мухлисларининг унга бўлган улкан меҳрини ифода этди.

Шоирнинг Тошентдаги музейи унинг мухлислари ташаббуси билан барпо этилган бўлиб, 1990 йилда давлат музейи мақомини олган. Унда шоирга алоқадор ҳужжатлар, хатлар, муаллиф дастхати битилган китоблар ва Сергей Есенин фойдаланган турмуш ашёлари намойиш қилинмоқда.

Шу куни Россия Федерациясининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Филипп Сидорский музейнинг фахрий меҳмони бўлди.

А. ОТАЕВА,
ЎзА мухбири.

С. ЕСЕНИН

***

Заъфар юртга нур тўкар оқшом,
Боғда гуллар жавлон урган пайт.
Кел, жонгинам, қўшиқ айт, Хайём —
Куйлаб ўтган қўшиқлардан айт
Боғда гуллар жавлон урган пайт.

Ой нурига ғарқ бўлган Шероз,
Парвонадек учар юлдузлар.
Менга ёқмас, ўртанаман, рост,
Ниқоб тутса дилрабо юзлар,
Ой нурига кўмилган Шероз.

Қизлар юзни сақлар ниқобда,
Иссиқдаими бўлиб асрамоқ,
Ё куймасин дерлар офтобда.
Севсин учун йигитлар кўпроқ —
Қизлар юзни сақлар ниқобда.

Ниқоб билан дўст бўлма, гулрў,
Ёз сўзимни ёдинг лавҳига,
Умр ўзи ғоят қисқа-ку.
Тўймоқ қийин толе шавқига,
Ёз сўзимни ёдинг лавҳига.

Қисматларда не қиролик бор,
Қолмас бир зум бахш этсанг роҳат.
Гуноҳ бўлур шу сабаб, дилдор,
Бу дунёда яширсанг талъат,
Бергач уни она табиат.

Боғда гуллар тебранар оқшом,
Юрагимда ўзга бир диёр.
Ўзим сенга қўшиқ айтай, ёр!
Бу қўшиқни билмаган Хайём.
Боғда гуллар тебранар оқшом...

***

Ҳаво тоза, мусаффо, зангор,
Гулзор бўлди менга сайилгоҳ,
Уфқларга йўл олган сайёҳ,
Етолмайсан манзилга зинҳор,
Ҳаво тоза, мусаффо, зангор.

Далалардан ўтасан танҳо,
Боғлар сенга очади қучоқ.
Сен-чи бўлиб гулга маҳлиё,
Тиканларга босмагин оёқ,
Далалардан ўтганда танҳо.

Шитирлар, йўқ, шивирлар барглар,
Нафис, гўё Саъдий ғазали.
Кўзларингга кўкнинг гўзали —
Олтин ойдан ёғилади зар,
Нафис, гўё Саъдий ғазали.

Дил қўшиғинг басталар нари,
Най сасидек майин, дилрабо.
Оғушига олса ул барно
Кетар дилдан ғам, ҳижрон нари,
Най куйлайди майин, дилрабо.

Мана, узоқ кезиб пиёда
Чарчаганнинг эзгу матлаби:
Эсар салқин, хушбўй шаббода,
Шимиради қақраган лабим.
Эсар салқин, хушбўй шаббода.

Эркин ВОҲИДОВ
таржимаси.

Санъаткорлар ҳаётидан лавҳалар

Ушбу ҳикоямиз Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Султонпошша ЎДАЕВА ҳақида. Биз унинг ҳозирги ижоди ҳақида ёзмоқчи эмасмиз, чунки азиз муштарийларимиз бу хусусда кўп ва хўп ўқишган. Санъаткор ҳақидаги битикларимиз ҳозирда ўтмишга айланган, кўпчиликка қоронғу бўлган унинг болалик, ўсмирлик йиллари, катта санъатга қандай кириб келгани хусусидадир.

ОМАД КЕЛТИРГАН ТАНЛОВ

ТУРТКИ

Янгибозорда Отабой аравакашни билмаган, танимаган одам йўқ ҳисоби. Ҳар куни саҳармардонда қишлоқ оралаб фермага йўл олар, юмушларини битириб шомда қайтарди. Ҳушига келса, уйдаги молларига емиш учун аравага хашак ташлаб қўяр, баъзида пешинликни уйда қиларди. Қишлоқда машиналар камёблигиданми, кўча чангитиб юрган болалар Отабой аканинг аравасига осилишга ишқибоз эди. Мудом йўлини пойлашарди. Кўринса бас, югуриб етиб олишар, фермагача осилиб боришарди. Отабой ака басавлат, юмшоқ кўнгил, аммо болажон одам эди. «Ҳушёр бўлларинг» деганча болаларга индамай, ашуласини ҳиргойи қилганча кетаверарди. Ана шу болалалар орасида ўзининг ҳам икки-учта фарзанди бўларди. Балки, болаларининг дўстларини хафа қилгиси келмаганидан индамагандир.

Бир куни ўртоқларига қизиқиб, аравага осилган Султонпошшанинг отаси мунгли қўшиқ хиргойи қилаётгани эътиборини тортди. Болаларнинг чуғур-чуғуридан яхши эшитолмай, аравага чиқиб, ҳар куни отасига яқинроқ ўтириб, бутун вужудини қулоққа айлантириб, қўшиқни сел бўлиб тинглар, уни ана шу оҳанг тобора сеҳрлаб қўярди. Шу пайтлари Султонпошша ал-Хоразмий номли мактабнинг биринчи синфида ўқирди. Ҳарфларни уруштириб базўр ўқийдиган жажжи қизалоқ бир-икки ой ичида

«Фузулий икки оламда муҳаббат
ошноси бўл,
Муҳаббатсиз кишининг кўнгли
қищдир, асло ёз ўлмас»

мисралари билан бошланадиган шеърни отаси оғзидан ёд олди. Ҳар куни кўчада ҳам, уйдаям отасига ўхшаб хониш қилишга урина бошлади.

АШУЛАГА АЙЛАНГАН ДАРС

Феъли тор бойдан кўра қўли очиқ, кўнгли кенг камбағал бўлган ҳам дуруст экан. Отабой ака қўли юпқа бўлишига қарамай, радио сотиб олди. Ҳали Янгибозор қишлоғида бунақаси ҳеч кимда йўқ эди. Шу боис зум ўтмай қишлоқда Отабой ака пластинкали радио олибди» деган хабар тарқалди. Янгиликни кўргани келувчиларнинг кети узилмай қолди. Қўшнилар, таниш-билишлар ҳар куни шунда. Кечки пайт радиони ўртага қўйишиб алламаҳалгача музика эшитишади. Бу ҳолга Отабой аканинг ўзи ҳам кўникиб қолди. Бир куни Комилжон Отаниёзовнинг, эртасига Берта Давидованинг қўшиқлари ёзилган пластинкаларни топиб келар, ярим тунгача эшитишиб, сўнг тарқалишарди. Бу баъзи одамларнинг ғашига ҳам тегди. «Сичқон сиғмас инига, ғалвир боғлар думига, олган матоҳинг қурсин. Ўзи 90 сўм маош олса, зўрға кун кўрсаю, радиога бало борми» дейдиганлар ҳам топилди.

Бир куни Отабой ака фермадан кеч қайтди. Ҳориган. Дастурхонга ўтиришдан олдин радионинг қулоғини буради. Ҳ. Мавлонова куйлаётганди. Отабой ака чойдан ҳўплаб-ҳўплаб сел бўлиб, мусиқа тинглар, ҳатто қизлари Тамара, Ҳалима, Султонпошша биқинига келиб ўтирганини ҳам сезмай қолди.

— Қизларингизга артистларнинг исмини қўйувдингиз. Ҳеч бўлмаса, биттаси шуларга ўхшар дегандингиз. Мана, Султонпошша пластинкадаги қўшиқларини ёдлаб олибди, — деди Розия опа сузиб келтирган овқатни эрининг олдига қўя туриб. — Бинойидек айтаяптиям,— қўшиб қўйди яна.

— Нима? — деди Отабой ака кутилмаган янгиликдан.

Хаёлидан Зиёда муаллимнинг гаплари ўта бошлади.

Ўтган куни аравасини қўшиб фермага кетаётганда рўпарасидан Султонпошшанинг ўқитувчиси Зиёда муаллим чиқиб қолувди. Йўл-йўлакай суҳбатлашиб кетишганди. «Отабой ака,— деди у, — бошқа болаларингизниям ўқитганман, аммо Султонпошша бошқача. Овозида шира бор. Тунов куни дарс ўтиб турсам, синфда қўшиқ эшитилди. Аввалига радио шекилли, деб ўйлаб эшикни қаттиқроқ ёпинглар, дедим болаларга. Улар кулиб юборишди. Султонпошша айтаяптику, дейишди. Айттириб кўрсам, бинойидек. Дарсни ашулага айлантириб юбордим. Кейин мусиқа ўқитувчиси Ҳожибой Нишонбоев олдига етаклаб бордим. Биринчи синф ўқувчисининг шундай куйлаганини эшитганмисан, бўлмаса тингла-да, ўргат, дедим».

Розия опанинг «Тур қизим, «Онам дерман»ни айтиб бер, отанг ишонмаяптилар шекилли» деган гапидан Отабой аканинг хаёли ўзига келди.

Султонпошша аввалига отасидан ийманиб турди. Сўнгра Отабой аканинг «қани бўлақол» имосидан сўнг «Онам дерман»ни завқ билан айта бошлади.

— Онаси, қизимиз артист бўлиб кетса-я, — деди Отабой ака ҳаяжон билан.

— Нима бўпти, — деди бамайлихотир Розия опа.— Бир пайтлари орзу қилардингиз-ку.

— Узоққа кетиб қолади-да.

Розия опа кулиб юборди. Сўнг қўшиб қўйди:

— Эсингиздами, қизларимнинг бирини Урганчга, бирини Хивага, яна бирини Тошкентга узатаман. Ҳадеб қишлоқда моғор босиб ўтиравермай, баҳонада сен ҳам ўша ёқларни кўриб келасан, дердингиз-ку.

Отабой ака қўшиқ айтаётган жажжи қизчасининг бошини зилдек қўлининг кенг кафтлари билан силади-да, «Энди ётинглар, кеч бўлди» деди.

Энди мактабдаги йиғинлар Султонпошшанинг чиқишисиз қизимайдиган бўлиб қолди. Уни Гурлан туман маданият уйига таклиф қилишди. Ёз пайтлари концерт бригадалари билан далаларда — деҳқонлар ҳузуридаги чиқишлари жажжи қизалоқнинг номини узоқ-узоқларга олиб кетди. Вилоят телевидениеси ва радиосидан ҳам Султонпошшанинг қўшиқлари янграй бошлади.

Саккизинчи синфда ўқиб юрган кезлари Хоразм воҳасида дурустгина санъаткор сифатида танилган эди.

ТАМАРАХОНИМНИ ЛОЛ ҚОЛДИРГАН ҚИЗ

Эсингиздами? Бундан 20-25 йиллар муқаддам Ўзбекистон телевидениеси ҳар йили «Марҳабо, талантлар» кўрик-танловини ўтказарди. Ўшанда бу тадбир забардаст санъаткорлар — Ўлмас Саиджонов, Нуриддин Ҳамроқулов, Матлуба Дадабоеваларни кашф этди. Жумладан, Султонпошша Ўдаевани ҳам халққа танитди.

Бу шундай бўлганди.

Машқ қилиш учун ажратилган зал ёнидан ўтиб кетаётган Тамарахонимнинг қулоғига ёқимли, ўта мунгли қўшиқ чалинди. Эшик рўпарасида беихтиёр тўхтади. Эшик қиясидан аста мўралади. 14-15 ёшли қизча завқ билан куйлаётганди. Ичкари кирди. Султонпошша «Бегона одам кирди» деган гумон билан куйлашдан тўхтаб, эшик томон ўгирилди-ю, Тамарахонимга кўзи тушди. Қизча опани илгари фақат киноларда, телеэкранда кўргани учун дарров таниб, салом берди. Опа сўради: «Хоразмданмисан, қизим?» Султонпошша жавоб беришга оғиз жуфтлади-ю, бироқ ҳаяжондан тили калимага келмасди. Тамарахоним буни сезди, шекилли, яна сўради: «Нечанчи синфда ўқийсан?», «Секкизда», деди қизча иймангибгина.

— Қани бундоқ келчи. Ўтир, — опа меҳрибонлик билан қизчанинг бошини силади.

— Исминг нима?

— Султонпошша.

— Ота-онанг борми?

— Ҳовва.

— Қачондан буён қўшиқ айтасан?

— Биринчи синфдан буён.

— Ҳозирги қўшиғингни айтиб бер.

Султонпошша ўрнидан туришга ҳаракат қилган эди, опа қўли билан «Ўтириб айтавер» ишорасини қилди.

Мен болангман, тилагингман,
Тилагингман, онажон.
Ишон, толсанг қувватингман,
Тирагингман, онажон...

Илк мисраларни эшитаётиб Тамарахоним кўзларини юмиб олди. Охиригача сел бўлиб тинглади. Султонпошша қўшиқни тугатиб, опага ўгирилди-ю, унинг киприклари оша қалқиб чиқаётган ёш томчилари юзларидан думалаб тушаётганини кўрди.

— Сизга нима бўлди, — секин сўради болаларга хос қўрқув билан.

— Қўшиғинг гўё мен ҳақимдадек туюлди, қизим, болалик пайтларим, онам эсимга тушди, — деди опа қизчага меҳр билан боқаркан.

Бу орада Тамарахонимни уч-тўрт марта қидириб келишди. Юқори қаватда бўладиган жюри ҳайъати йиғинида кутишаётганларини айтишди. Опа «бўш келма, қизим» деганча тепага кўтарилди. Кенг хонада стол атрофида 20-25 нафар одам ўтирибди. Ҳар бирининг қўлида қайси вилоятдан кимлар «Марҳабо, талантлар» кўригига қатнашадиганларнинг рўйхати. Тамарахоним ўрнига ўтириши биланоқ унга ҳам рўйхат тутқазишди. Опа қоғозлар ичидан Хоразм вилоятига тегишлисини топди-да, тез-тез кўз югуртириб чиқди. Тўсатдан «Султонпошша йўқ-ку бунда?» — деди. Вилоят вакили «У қизча кўрикдан ташқари келган, рўйхатга ундан зўрлари, институтни битирганларини киритганмиз», дея изоҳ берди.

— Бекорчи гап,— деди Тамарахоним. — Агар шу қизчани эшитиб кўрганларингда бундай ишни қилмаган бўлардинглар. Рўйхатга киритишларингизни талаб қиламан.

Эртаси куни кўрик бошланди. Саҳнага чиқаётганлар орасида Султонпошша ҳам бор эди. У «Онажон» қўшиғини куйлай бошлади. Тамарахоним олдинги қаторда ўтирган жюри аъзоларига «кўраяпсизларми?» дегандек маъноли қараб қўйди. Қўшиқ тугаган заҳоти залда томошабинларнинг олқишлари янгради. Уч бора қайта-қайта саҳнага чиқаришди.

— Қизим,— деди Тамарахоним, — энг юқориси, 10 балл сеники бўлди. Омадингни берсин.

Жюри ҳайъатидагилар ҳам опанинг гапини маъқуллашди. 1972 йилнинг декабрь ойида якунланган «Марҳабо, талантлар» кўриги совриндори бўлган Султонпошша Ўдаева энди қўшиқ шайдолари қалбидан жой олган эди. Ўшанда Хоразмга қайтар экан, уни мактаб ўқувчиси эмас, ғолиб санъаткор сифатида кутиб олишган эди. У катта санъат остонасига шу тариқа қадам қўйганди.

Исматилла ТОШЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЛАҚАБ БЎЙИЧА... ДИССЕРТАЦИЯ

Баъзилар шундай — кўпинча лақабини айтмасангиз, қўшнисини ҳам танимайди. Лақаб — кишининг иккинчи номи. Бир оғиз сўз — лақаб воситасида инсоннинг маънавияти, касби-кори, насл-насабига тегишли қатор маълумотлар олиш мумкин.

Қадимий бу одат кейинги пайтларда ўзининг бир қатор жиҳатлари билан баъзи тилшунос олимларимизнинг ҳам эътиборини жалб қилиб келмоқда. Жумладан, яқинда Ўзбекистон Фанлар академияси Тилшунослик институтининг замонавий ўзбек тили, диалектология, тил тарихи, лексикология ва лексикография бўлимлари ҳамда Қорақалпоғистон давлат университети ва Нукус педагогика институти қорақалпоқ тили кафедраларининг қўшма мажлиси иштирокчилари эътиборига ёш тадқиқотчи Ю. Хўжалепесованинг «Қорақалпоқ антропонимияси тизимида лақаблар» мавзусидаги номзодлик иши ҳавола қилинди.

Тўрт бўлимдан иборат мазкур илмий тадқиқотда уч мингдан зиёдроқ лақаблар тафсили ва таҳлили берилган бўлиб, ёш олима уларни бир неча йиллар давомида йиққан. Ишда келтирилган лақаблар манбаи бўлиб тарихий ҳужжатлар, қорақалпоқ ёзувчи ва шоирларининг асарлари ҳамда халқ оғзаки тили хизмат қилган.

Олиманинг айтишича, келгусида ушбу иш мавзусини тағин ҳам мукаммаллаштириш ҳамда кенгайтиришнинг кўп имкониятлари мавжуд.

Ҳайитбой АБДУСОДИҚ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ОНАЛАР ВА БОЛАЛАР САЛОМАТЛИГИ ЭЪТИБОРДА

Боёвут туманида аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш, меҳнаткашларга тиббий хизмат кўрсатиш савиясини юксалтириш борасида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Болалар ва оналар саломатлигини муҳофаза этишга катта аҳамият берилаяпти.

Яқинда туманда 60 ўринли оналар ва болалар шифохонаси фойдаланишга топширилди. Янги шифохонада беморлар ва шифокорлар учун барча қулайликлар мавжуд. Бу ерда юқори малакали тиббиёт ходимлари меҳнат қилишаётир. 1-тоифали болалар шифокори Суюнбой Файзуллаев ана шундай тажрибали тиббиёт ходимларидандир. Ўз касбини пухта билиши, жонкуярлиги туфайли туманда катта обрў-эътибор топди.

СУРАТЛАРДА: 1-тоифали болалар шифокори С. Файзуллаев; янги шифохонанинг умумий кўриниши.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ олган суратлар.

Фанимиз заҳматкашлари

ҲАР БИР ФАЗИЛАТИ ШОГИРДЛАРИГА САБОҚ

Мустақиллигимизнинг 4 йиллиги арафасида республикамиз Президентининг Фармонига кўра, бир гуруҳ олимларга «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби» унвони берилди. Улар орасида Ўзбекистон Фанлар академияси «Физика — қуёш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг Физика-техника институти лаборатория мудири Фатхулла Абдуллаев ҳам бор.

Физика-математика фанлари доктори, Беруний мукофоти совриндори, профессор Ф. Абдуллаевнинг ҳаёт йўли бир қараганда оддий: 1969 йилда ТошДУнинг физика факультетини битирди. Шу даврдан бошлаб физика соҳасида самарали меҳнат қилиб келмоқда. 1993 йилдан бери эса у Ўзбекистон ФА «Физика — қуёш» физика-техника институтида лаборатория мудири вазифасида фаолият кўрсатаяпти. Ф. Абдуллаев — назарий физика соҳасининг бирмунча тажрибали ва билимдон мутахассиси. Унинг қатор илмий мақолалари замонавий физиканинг ҳозирги даврда муҳим аҳамиятга эга бўлган тўлқин жараёнлари назарияси ва конденсацияланган ҳолат назарияси ҳамда қаттиқ жисм назарияси сингари муҳим соҳаларини қамраб олади. Бундан ташқари, у солитонлар нуқтаи назаридан туриб элементар зарралар физикасидаги учли ночизиқли системаларда, қаттиқ жисм физикасида ҳамда оптикада фундаментал тадқиқотлар олиб бориб, ўзига хос муҳим натижаларга эришди.

— Ғарбда солитонлар назариясига бўлган қизиқиш жуда катта, — дейди Ф. Абдуллаев. — Айниқса, бу жараён 80-йилларнинг иккинчи ярмида янада кучайди. Чунки бу соҳада тадқиқотлар олиб бориб, кашфиётлар қилиш илмий-назарий аҳамияти билан бир қаторда амалий татбиққа эга эканлиги билан эътиборга лойиқдир. Хусусан, нур толали алоқа тармоқларида хабарни узатиш тезлигини олатдагидан бир неча юз мартаба ошириш мумкин. Бундан ташқари, бошқа баъзи бир соҳаларнинг ривожида ҳам бениҳоя катта аҳамияти бор.

Ҳозир «Солитонлар назарияси ва назарий оптика» бўйича изланишлар олиб бораяпман. Бу ва бошқа физик назариялар устида Германия, Дания ва Франция университетлари олимлари билан ҳамкорликда ишлаяпмиз. Шунингдек, Японияпаги Осака университети профессори, «Оптик солитонлар» назариясининг асосчиларидан бири Хосегава ўқув юртида яқинда бўлиб ўтадиган илмий конференцияга бизни ҳам таклиф қилган, агар насиб этса, қатнашиш ниятимиз бор.

Ф. Абдуллаевнинг ташаббуси билан физиканинг «Ночизиқийлик ва тартибсизлик» назариясига бағишланган халқаро конференция 1990 йилда Тошкентда ўтказилган эди. Унда АҚШ, Дания, Франция ва Япониядаги йирик илмий марказлардан вакиллар иштирок этишди. Конференция жараёнида Мадрид университети (Испания), Лос-Анжелос Миллий лабораторияси (АҚШ) ва Дания Техника университети билан ҳамкорликда илмий тадқиқотлар олиб бориш тўғрисида шартномалар имзоланди. Шунингдек, домланинг сайъ-ҳаракатлари билан «Турбулентлик ва солитонлар» муаммолари бўйича Дания «Оптик солитонлар назарияси» устида эса Империя коллежи (Буюк Британия) олимлари билан биргаликда ишлаш йўлга қўйилди. Бундан ташқари, олимни Лос-Анжелос Миллий лабораторияси, Кембриж ва Мадрид университетлари, Империя коллежи каби илмий марказлар махсус курсларни ўқитиш, маърузалар қилиш учун тез-тез таклиф қилиб туришади. Унинг таҳрири остида бу марказларда фаолият кўрсатаётган олимларнинг илмий ишлари Уолд Сайнтифик ҳамда Шпрингер Верлах нашриётларида чоп этилди.

«Ҳар бир илмий муаммо ягона ва тўғри хулосага келгунга қадар чуқур таҳлил қилинмоғи лозим», Ф. Абдуллаев илмий муаммоларни ҳал қилишда ана шу ақидага қатъий амал қилади, шогирдларидан ҳам шуни талаб этади. Унинг 35 та илмий иши Англия, Америка, Германия, Голландия, Франция, Италия ҳамда Дания каби йирик мамлакатларда нашр этилган. У Лос-Анжелос Миллий лабораториясининг доимий маслаҳатчиси, Россия Фанлар академияси «Ночизиқий динамика» илмий кенгаши ва Физикс Летерс, Оптикс Летерс ва жаҳоннинг йирик олимларини бирлаштирган математика физикаси халқаро ассоциациясининг аъзоси ҳамдир.

— Домла ҳар бир ишга ҳақиқий илм аҳлига мос иштиёқ билан ёндашади, — дейди математика-физика фанлари номзоди М. Жумаев. — Шу билан бирга у камтарин, ҳаётга соғлом ақл, ўзгалардан фарқли ўлароқ янгича мушоҳада билан қарайди. Домланинг маънавий қиёфасида бизга сабоқ бўладиган асосий фазилатлардан бири, унинг ватанпарварлигидир. Биз унинг Ўзбекистоннинг номини улуғлаш, дунёга танитишни юксак мақсад қилиб олганлигига ҳар қадамда гувоҳ бўламиз. Биргина мисол. Собиқ иттифоқ даврида Ф. Абдуллаевнинг илмий тадқиқотларига «Физикс репортс» журнали 1989 йилги июль сонини бутунича бағишлаб, нашр этишга қарор қилган эди. Домлага илк хомаки нусхасини юборишади. Журналнинг муқовасига «Ф. Абдуллаев, СССР» деб ёзилганини кўриб, Голландияга телеграмма жўнатади. Кўп ўтмай, журнал босмадан чиқади. Бу сафар унинг муқовасига «Ф. Абдуллаев, Ўзбекистон Фанлар академияси, Тошкент» сўзлари ёзилган эди...

Ойбек ТЎРАҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Анвар ЖЎРАБОЕВ.

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Қишлоқ хўжалиги 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Ахборот 36-29-89;
Тунги муҳарририят 33-10-28.

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — И. Ўтбосаров.
Навбатчи — Р. Жумаев.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 0452. 51671 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди — 21.00 1 2 3 4 5 6